

วิเคราะห์ระบบการควบคุมที่ดินและสิ่งก่อสร้างของกรมธนารักษ์

1. ความทั่วไป

ทรัพย์สินของรัฐบาลประเภทที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ซึ่งเรียกว่าที่ราชพัสดุนั้น
อาจนำเนกออกได้เป็น 4 ประเภทตามการใช้ประโยชน์ คือ

- 1.1 ใช้ในราชการ
- 1.2 ส่วนราชการครอบครองไว้แต่มิได้ใช้ประโยชน์
- 1.3 ยังไม่มีส่วนราชการใดครอบครองหรือใช้ประโยชน์
- 1.4 ให้เช่าเพื่อหารายได้

ตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ได้กำหนดให้กระทรวงการคลัง
เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ราชพัสดุทั้งหมด และมีอำนาจในการควบคุมดูแลรวมทั้งจัดหาผล
ประโยชน์และดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินดังกล่าว

วิทยานิพนธ์ในบทนี้จะศึกษาเฉพาะที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ส่วนราชการต่าง ๆ
ครอบครองไว้เท่านั้น ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการ

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่ราชพัสดุ

การควบคุมที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการกระทรวงการคลัง อาศัยอำนาจ
ตามความใน มาตรา 6, มาตรา 8 และ มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ
พ.ศ. 2518 ออกเป็นกฎกระทรวงมอบอำนาจและหน้าที่ในการควบคุมที่ดินต่าง ๆ ให้กับ
กรมธนารักษ์ และส่วนราชการผู้ใช้ประโยชน์ หรือครอบครองที่ดินและสิ่งก่อสร้างดังนี้คือ

ก. อำนาจและหน้าที่ของกรมชนารักษ์มีดังนี้คือ

- (1) จัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุทั้งหมดของทั้งประเทศ
- (2) จัดสรรที่ราชพัสดุให้กับส่วนราชการต่าง ๆ ที่ขอใช้ตามความจำเป็น
- (3) ควบคุมดูแลการใช้ที่ราชพัสดุทั้งหมดให้เป็นไปตามที่ได้ตกลงไว้กับกรมชนารักษ์ รวมทั้งควบคุมเกี่ยวกับการจำหน่าย จ่ายโอน และรื้อถอนสิ่งก่อสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ

ข. อำนาจและหน้าที่ของส่วนราชการผู้ครอบครองที่ราชพัสดุ

ส่วนราชการผู้ครอบครองที่ราชพัสดุมีหน้าที่ดูแล บำรุงรักษาและซ่อมแซมที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ส่วนราชการนั้น ๆ เป็นผู้ใช้ประโยชน์หรือครอบครองให้เหมาะสมเสมือนหนึ่งเจ้าของจะพึงรักษาทรัพย์สินของตนเอง

3. การควบคุมที่ราชพัสดุทั้งหมด โดยกรมชนารักษ์ มีดังนี้

3.1 จัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุ

เนื่องจากกรมชนารักษ์เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการควบคุมที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่เป็นที่ราชพัสดุทั้งหมด เพื่อให้ทราบว่าที่ราชพัสดุทั้งหมดทั่วประเทศเป็นจำนวนเท่าใด ตั้งอยู่ที่ใดบ้าง และหน่วยงานหรือส่วนราชการใดเป็นผู้ครอบครอง จึงต้องจัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุนั้น (โดยกรมชนารักษ์มีหน้าที่จัดทำทะเบียนรวมที่ราชพัสดุทั่วประเทศ โดยมีที่ราชพัสดุจังหวัด จัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุของจังหวัดนั้นอีกทีหนึ่ง)

ดังนั้นเมื่อส่วนราชการต่าง ๆ ใ้รับงบประมาณในการจัดที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และไ้ดำเนินการจัดหาเรียบร้อยแล้ว จะต้องนำที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เหล่านั้นมาขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุกวย ซึ่งแต่เดิมส่วนราชการต่าง ๆ ไม่คอยให้ความร่วมมือในการนำที่ราชพัสดุมารับขึ้นทะเบียน คว้าความเข้าใจผิดเกรงว่ากรมชนารักษ์จะนำที่ดินดังกล่าว ไปให้เขา

หรือถ้าซื้อหรือทำอะไรก็จะใช้ไม่ได้ เป็นเหตุให้ทะเบียนที่ราชพัสดุทำไว้ไม่ถูกต้อง ครบถ้วน ดังนั้นกรมธนารักษ์จึงได้ดำเนินการสำรวจที่ราชพัสดุทั้งหมด โดยจัดทำเป็นโครงการ เรียกว่า "โครงการปรับปรุงทะเบียนที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2523" ซึ่งได้เริ่มดำเนินการ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2523 ถึงเดือนมกราคม 2524 รวมเวลา 6 เดือน เพื่อสำรวจที่ราชพัสดุทั้งหมดของประเทศและปรับปรุงทะเบียนฯ ให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ปรากฏผลจากการสำรวจที่ราชพัสดุถึงเดือนกันยายน 2524 ได้เนื้อที่สำรวจทั้งหมด 6,225,219 ไร่ 2 งาน 44.36 ตารางวา (ไม่รวมที่ดินที่ใช้ในราชการทหาร) คิดเป็นมูลค่าปานกลาง ประมาณ 195,770,858,214.87 บาท สำหรับสิ่งก่อสร้าง (ไม่รวมถึงปลูกสร้างในเขตทหาร) มีทั้งหมด 207,783 หลัง คิดเป็นมูลค่า 173,761,459,603.73 บาท ทั้งรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางแสดงจำนวนที่ราชพัสดุที่รับขึ้นทะเบียน ตารางที่ 9-1 หน้า 224

สำหรับแบบฟอร์มทะเบียนที่ราชพัสดุในปัจจุบันใช้แบบ ทบ.9 เรียกว่า รายการ-ส่ง-รับที่ราชพัสดุขึ้นทะเบียน ดังตัวอย่างรูปที่ 19 การรับขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุนี้ กรมธนารักษ์จะได้ออกหมายเลขทะเบียนที่ราชพัสดุ ตามลำดับที่ขึ้นทะเบียนไว้ด้วย เพื่อให้ทราบจำนวนแปลงของที่ราชพัสดุ และเพื่อความสะดวกในการระบุว่าเป็นที่ราชพัสดุแปลงใดหรือหลังใด

อนึ่ง การจัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุแต่เดิมนั้นมิได้แยกเป็นรายจังหวัด คงรวมที่ราชพัสดุทั้งหมดไว้ในทะเบียนชุดเดียวกัน เรียงตามลำดับที่ได้แจ้งขึ้นทะเบียน ดังนั้นรหัสที่ราชพัสดุจึง เรียง เลขที่ตามลำดับก่อนหลังที่ขึ้นทะเบียน โดยมีอักษรย่อชื่อจังหวัดนำหน้า การกำหนดหมายเลขทะเบียนนี้จะแยกสำหรับที่ดินและสิ่งก่อสร้าง กล่าวคือ ที่ดินก็ใช้หมายเลขชุดหนึ่ง สิ่งก่อสร้างก็ใช้หมายเลขอีกชุดหนึ่ง ต่อมาภายหลังจากที่กรมธนารักษ์ได้วางโครงการปรับปรุงที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2523 ก็ได้มีการยกเลิกหมายเลขทะเบียนที่ราชพัสดุแบบเดิม และเปลี่ยนแปลงหมายเลขทะเบียนที่ราชพัสดุใหม่ โดยแยกทะเบียนที่ราชพัสดุเป็นของแต่ละจังหวัด และหมายเลขทะเบียนที่ราชพัสดุก็นำหน้าขึ้นใหม่แยกเป็น

ของ แต่ละจังหวัด จะเริ่มตนควยทะเบียนหมายเลข 1, 2, 3, 4 ตามลำดับก่อนหน้า
 หลังที่ขึ้นทะเบียน การปรับปรุงหมายเลขทะเบียนที่ราชพัสดุใหม่ทำให้สะดวกต่อการ
 ค้นหาข้อมูลของแต่ละจังหวัดว่ามีที่ราชพัสดุเป็นจำนวนเท่าใดและอยู่ที่ใดบ้าง นอกจากนี้
 ยังสะดวกต่อการตรวจสอบรายการกับทะเบียนที่ราชพัสดุ ซึ่งราชพัสดุจังหวัดจัดทำขึ้นด้วย
 แบบฟอร์ม ทบ.๑ จัดทำขึ้นมากขึ้นตามความจำเป็น โดยปกติจะจัดทำและเก็บไว้ที่กรม-
 ชนารักษ์ 2 ชุด (สำหรับเก็บเข้าแฟ้มทะเบียน 1 ชุด และเก็บเข้าแฟ้มต้นเรื่องอีก 1 ชุด)
 จังหวัดและอำเภอที่ตั้งของที่ราชพัสดุแห่งละ 1 ชุด (ในกรณีที่ราชพัสดุอยู่ในอำเภอเมือง
 ก็จัดทำแต่เฉพาะที่จังหวัด) และให้ส่วนราชการผู้ใช้หรือครุอมครองที่ราชพัสดุเก็บไว้อีก
 1 ชุด

3.2 การจัดสรรที่ราชพัสดุให้ส่วนราชการต่าง ๆ ใช้

การจัดสรรที่ราชพัสดุให้กับส่วนราชการส่วนใหญเป็นการจัดสรรที่ดิน
 ดังนั้น ส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรที่ดิน จะต้องขอตั้งงบประมาณในการก่อสร้างรวม
 ทั้งออกแบบอาคารสิ่งปลูกสร้างเอง เมื่อส่วนราชการใดต้องการใช้ที่ดินราชพัสดุเพื่อประ-
 โยชน์ในทางราชการ ถ้าที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครก็ให้ทำความตกลงกับ
 กรมชนารักษ์ ถ้าที่ราชพัสดุนั้นอยู่ในจังหวัดอื่นให้แจ้งการขอใช้ที่ราชพัสดุนั้นต่อผู้ว่าราช-
 การจังหวัด เมื่อได้รับความยินยอมจากผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วให้ทำความตกลงกับกรม-
 ชนารักษ์ และถ้ามีที่ราชพัสดุว่างพอกรมชนารักษ์ก็จะจัดสรรให้ส่วนราชการใช้ ซึ่งการจัด
 สรรที่ราชพัสดุให้กับส่วนราชการใช้นั้นตามกฎหมายระบุแต่เพียงว่าให้จัดสรรเท่าที่จำเป็น
 และสมควร และเมื่อเลิกใช้แล้วต้องส่งคืนกรมชนารักษ์ ในเรื่องนี้กรมชนารักษ์ได้กำหนด
 หลักเกณฑ์เป็นการภายในเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ คือ จะจัดสรรให้เนื้อที่ไม่เกิน
 200 ตารางวา สำหรับบ้านพัก ส่วนสถานที่ทำการไม่เกิน 1 ไร่ หรือตามมาตรฐาน
 ที่กำหนดและก่อนที่จะจัดสรรให้กรมชนารักษ์จะต้องตรวจสอบว่าส่วนราชการที่ขอใช้ที่
 ราชพัสดุนั้นมีแผนแล้วหรือไม่ นอกจากนี้ในการอนุญาตให้ใช้ที่ดินจะอนุญาตให้สงวนไว้

ไม่เกิน 3 ปี หากครบกำหนดแล้วส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรที่ราชพัสดุยังไม่ได้ใช้ที่ราชพัสดุ กรมธนารักษ์ก็จะขอคืนที่ราชพัสดุกังกล่าว และอนุญาตให้ส่วนราชการอื่นที่มีความจำเป็นเร่งด่วนกว่าใช้ต่อไป แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่าทำไม่ได้ ก็จะต้องเห็นได้ว่ามีส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งที่ได้ครอบครองที่ราชพัสดุไว้แต่เดิม หรือได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ให้ใช้ที่ราชพัสดุแล้ว แต่ก็ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุที่ได้ครอบครอง หรือใช้ประโยชน์แต่เพียงบางส่วนเท่านั้น เมื่อหน่วยราชการอื่นขอใช้หรือขอแบ่งใช้ก็มักจะบายเบี่ยง โดยอ้างว่ามีแผนการที่จะขยายงานในปีต่อไป ดังนั้นถ้าหน่วยราชการที่ขอใช้มีความจำเป็นที่จะต้องรีบดำเนินงานตามแผนการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ก็จำเป็นต้องของบประมาณแผ่นดินเพื่อซื้อที่ดินมาใหม่อันเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดิน นอกจากนี้หน่วยราชการบางหน่วยยังไม่ได้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎกระทรวง ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ที่กำหนดให้ส่งคืนที่ราชพัสดุแก่กรมธนารักษ์ เมื่อหมดความจำเป็นที่จะต้องใช้แล้ว และบางหน่วยราชการก็ใช้ที่ราชพัสดุนิดไปจากที่ได้ตกลงกับกรมธนารักษ์ โดยมิได้ขอทำความตกลงใหม่แต่อย่างใด ดังนั้นกระทรวงการคลังจึงได้เสนอแนวทางในการปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

(1) หน่วยราชการใดได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุ หรือครอบครองที่ราชพัสดุไว้เดิม แต่หน่วยราชการนั้นมิได้ใช้ประโยชน์หรือใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับอนุญาตหรือครอบครองไว้ภายใน 3 ปี ให้ส่วนราชการเหล่านั้นส่งคืนที่ราชพัสดุที่มีได้ใช้ประโยชน์ให้กรมธนารักษ์ภายใน 30 วัน นับแต่วันครอบครองครบกำหนด 3 ปี และเพื่อให้ทุก ๆ หน่วยราชการมีผลบังคับพร้อมกัน การนับจำนวนปีให้เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2523 เป็นต้นไป

(2) หากหน่วยราชการใดได้ใช้ประโยชน์ที่ดินหรืออาคารราชพัสดุนิดไปจากที่ได้ตกลงไว้กับกรมธนารักษ์ หรือเข้าครอบครองใช้ประโยชน์โดยมิได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์มาก่อน ให้ส่วนราชการนั้นรีบทำความตกลงกับกรมธนารักษ์หรือแจ้ง

ข้อใช้ที่ราชพัสดุต่อกรมธนารักษ์ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ¹ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2523 ลงมติเห็นชอบตามข้อเสนอแนะของกระทรวงการคลัง และให้หน่วยราชการต่าง ๆ ถ้อยปฏิบัติต่อไป²

3.3 การควบคุมดูแลการใช้

กรมธนารักษ์มีหน้าที่ดูแลการใช้ที่ราชพัสดุของราชการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตกลงไว้กับกรมธนารักษ์ สำหรับการรื้อถอนจำหน่ายโอนอาคารที่ราชพัสดุนั้น ส่วนราชการผู้ครอบครองจะต้องขออนุมัติกรมธนารักษ์ก่อนจึงจะทำได้ ยกเว้นการรื้อถอนอาคารต่อไปไม่ต้องขออนุมัติจากกรมธนารักษ์ก่อน คือ

- อาคารที่สร้างมาแล้วไม่น้อยกว่า 25 ปี
- ชำรุดใช้การไม่ได้
- เกี่ยวกับราชการลับของทหาร
- ใ้รับงบประมาณใหม่เพื่อสร้างในที่เดิม

และเมื่อส่วนราชการได้รื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้างแล้วจะต้องแจ้งให้กรมธนารักษ์หรือราชพัสดุจังหวัด (แล้วแต่กรณี) ทราบด้วย³ เพื่อจะได้แก้ไขทะเบียนที่ราชพัสดุให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

¹ตามหนังสือสั่งการของกระทรวงการคลัง ที่ ฉค 0405/31176 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2523.

²ตามหนังสือที่ สร. 0203/2523 ลงวันที่ 15 กันยายน 2523.

³กฎกระทรวง พ.ศ. 2519 หมวด 2 ข้อ 15 วรรค 1 - 2.

4. การควบคุมที่ดินและสิ่งก่อสร้างโดยส่วนราชการผู้ใช้

เนื่องจากกรรมสิทธิ์ในที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการต่าง ๆ เป็นของกระทรวงการคลัง โดยมีกรมธนารักษ์รับผิดชอบในการควบคุมดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นเหตุให้ส่วนราชการต่าง ๆ ไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการจัดทำและบันทึกทะเบียนที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เหมือนกับทรัพย์สินประเภทวัสดุ หรือครุภัณฑ์ เพราะถือว่ากรมธนารักษ์ทำหน้าที่ดังกล่าวแล้ว ดังนั้นเท่าที่ส่วนราชการส่วนใหญ่ถือปฏิบัติกันคือ เพียงแต่เก็บหลักฐานเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุซึ่งกรมธนารักษ์ออกให้เท่านั้น ซึ่งหลักฐานการขึ้นทะเบียนดังกล่าวปัจจุบันกรมธนารักษ์โดยยกเลิก โดยจัดทำแบบฟอร์มของทะเบียนที่ราชพัสดุและกำหนดหมายเลขทะเบียนที่ราชพัสดุใหม่ขึ้นใช้แทน แยกทะเบียนเป็นของแต่ละจังหวัด ดังได้กล่าวในตอนต้น ขณะนี้กรมธนารักษ์ก็ได้ทยอยจัดส่งหลักฐานดังกล่าวให้กับส่วนราชการต่าง ๆ บางแล้ว แต่อาจจะยังไม่ครบถ้วน ซึ่งเมื่อส่วนราชการได้รับหลักฐานตามแบบฟอร์ม ทบ.๑ แล้ว ก็จัดเข้าแฟ้มไว้ถือเป็นทะเบียนทรัพย์สินประเภทที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ส่วนราชการพบว่า ส่วนราชการบางแห่งมีการจัดทำประวัติของอาคารแต่ละหลังด้วย ซึ่งประวัติดังกล่าวส่วนใหญ่มักรายละเอียดเกี่ยวกับการได้มา ลักษณะของอาคารและประวัติการซ่อมแซม อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีการจัดทำประวัติแต่ก็ยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์เท่าใดนัก ทั้งนี้เพราะการจัดทำประวัติดังกล่าวไม่ละเอียดเพียงพอที่จะใช้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ เนื่องจากทำกันไม่ค่อยจริงจัง บันทึกบางฉบับก็บาง คือไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่อง ขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติ เพราะไม่ได้มีกฎเกณฑ์ระบุไว้ว่าให้จัดทำ แม้แต่กรมธนารักษ์เองก็ยังไม่มีการจัดทำประวัติดังกล่าว รวมทั้งการรวบรวมทะเบียนที่ดินและสิ่งก่อสร้างของกรมธนารักษ์เองว่ามีจำนวนเท่าใดบ้าง

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าส่วนราชการส่วนใหญ่ ยังไม่เห็นความสำคัญของการควบคุมทรัพย์สินประเภทนี้สัก เพราะถือว่าหน้าที่ในการควบคุมเป็นของกรมธนารักษ์ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 ที่ให้อยู่ส่วนราชการส่วนใหญ่ จะเข้าใจว่าการควบคุมพัสดุที่กำหนดไว้นี้ใช้สำหรับวัสดุและครุภัณฑ์เท่านั้น

ในปัจจุบันสำนักงานประมาณได้มีการจัดฝึกอบรมการบริหารงานพัสดุแก่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน หัวข้อที่จัดอบรมจะรวมถึงการบริหารและควบคุมพัสดุทุกประเภท อันได้แก่ วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง สำหรับที่ดินและสิ่งก่อสร้างก็ได้วางแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งการกำหนดรูปแบบของประวัติสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่ควรจะได้จัดทำไว้ แต่สำนักงานไม่มีอำนาจในการที่จะบังคับให้ส่วนราชการต่าง ๆ กระทำตาม ดังนั้นในการปฏิบัติจึงขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและหัวหน้าส่วนราชการที่จะเห็นความสำคัญและให้ความสนใจในการควบคุม

สำหรับการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคารสถานที่ต่าง ๆ กฎหมายกำหนดแต่เพียงว่าให้แต่ละส่วนราชการดูแลและบำรุงรักษาอาคารและสถานที่ต่าง ๆ เสมอวิญญูชนจะพึงสงวนทรัพย์สินของตน ซึ่งในทางปฏิบัติแต่ละส่วนราชการต่างก็ขอตั้งงบประมาณในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคารสถานที่กันเอง ซึ่งก็ใบบางไม่ใบบาง ดังนั้นจะเห็นว่าสถานที่ราชการบางแห่งได้รับการซ่อมแซมบำรุงรักษาให้เรียบร้อยใหม่อยู่เสมอ ในขณะที่สถานที่ราชการบางแห่ง เกาทรุดโทรมเกินไป เพราะไม่มีงบประมาณซ่อมแซมและเมื่อปล่อยนานไปก็อาจชำรุดจนซ่อมไม่ได้ หรือหากจะซ่อมก็จะต้องเสียงบประมาณในการซ่อมแซมมากและอาจทำให้ขาดประโยชน์จากการใช้สอยขณะที่ซ่อมแซมด้วย

5. ปัญหา

(1) การครอบครองและใช้ที่ราชพัสดุของส่วนราชการไม่เหมาะสม

กล่าวคือส่วนราชการบางแห่งครอบครองที่ดินไว้เป็นจำนวนมาก แต่ยังไม่มีการก่อสร้างเต็มที่ดิน เมื่อส่วนราชการอื่นต้องการใช้หรือมีความจำเป็นต้องใช้เร่งด่วนก็ต้องขอตั้งงบประมาณขึ้นใหม่ ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดิน โดยเฉพาะภาวะการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งรัฐบาลต้องมีรายจ่ายต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนราชการต่าง ๆ ควรจะไตร่ตรองร่วมกันในอันที่จะช่วยประหยัดเงินงบประมาณแผ่นดินที่ไม่จำเป็นต้องใช้

เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงของประเทศ นอกจากนั้นส่วนราชการบางแห่งยังไม่ให้ความร่วมมือในการส่งคืนที่ราชพัสดุเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้แล้ว หรือบางแห่งก็ใช้ที่ราชพัสดุผิดไปจากที่ตกลงไว้กับกรมธนารักษ์ ซึ่งกรมธนารักษ์ก็ไม่มีมาตรการที่จะบังคับส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหานั้นในขณะนั้นแต่อย่างใด เพราะเป็นทรัพย์สินของรัฐบาลที่ให้ส่วนราชการนั้นใช้ หรือครอบครอง

(2) การรวบรวมความต้องการและการจัดสรรที่ราชพัสดุ ในกฎหมายระบุแต่เพียงว่า หากส่วนราชการใดต้องการใช้ที่ราชพัสดุ

ก. ที่อยู่ในกรุงเทพมหานครให้ติดต่อกรมธนารักษ์

ข. ในจังหวัดอื่นให้ติดต่อกับผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วตกลงกับกรมธนารักษ์อีกครั้งหนึ่ง เมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว

จะเห็นได้ว่ากฎหมายไม่ใคร่ระบุให้ชัดเจนถึงวิธีการจัดสรรที่ราชพัสดุให้ส่วนราชการใช้ตามความต้องการและในปัจจุบัน การรวบรวมความต้องการนี้กรมธนารักษ์ก็ไม่ได้เน้นตรวจสอบลำดับความจำเป็นเร่งด่วนและไม่ได้ประสานงานกับสำนักงบประมาณในการให้งบประมาณค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ส่วนราชการใดขอมาก่อนก็มักจะได้รับพิจารณาจัดสรรให้ก่อน อันไม่ใช่วิธีการที่เหมาะสมและไม่เป็นการประหยัด

(3) การจัดหาที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอาคาร เกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคารมีปัญหายุ่ง 2 ประการคือ

ก. ส่วนราชการต่าง ๆ ไม่นิยมการใช้สถานที่รวมกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสะดวกในการติดต่องานและเป็นการประหยัด

ข. ส่วนราชการต่าง ๆ ออกแบบและปลูกสร้างอาคารกันเอง ซึ่งอาจจะไม่ได้ประสานงานกัน ในอันที่จะวางผังและออกแบบการก่อสร้างอาคารให้เข้ากันได้กับอาคารอื่น ๆ ในบริเวณเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ดินแปลงใหญ่ ๆ ซึ่งส่วนราชการหลายแห่งใช้รวมกันโดยแต่ละส่วนราชการต่างก็วางผังและออกแบบก่อสร้างกันเอง ทำให้อาคารสถานที่ของทางราชการไม่เป็นแถวเป็นแนวสวยงามเท่าที่ควร นอกจากนั้นการที่

ส่วนราชการต่าง ๆ จัดทำและปลูกสร้างอาคารกันเอง เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการของส่วนราชการนั้น ๆ อาจไม่มีประสบการณ์และความชำนาญพอ ซึ่งอาจจะทำให้การจัดทำดังกล่าวไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

(4) การซ่อมแซมและบำรุงรักษา แต่ละส่วนราชการมีหน้าที่ต้องบำรุงรักษา และซ่อมแซมอาคารสถานที่ของตนเอง ซึ่งส่วนราชการต่าง ๆ ก็จะต้องของงบประมาณรายจ่ายเพื่อดำเนินการบำรุงรักษาและซ่อมแซมเอง ซึ่งอาจจะไต่บางไม่ไต่บางดังที่ได้กล่าวแล้ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงบประมาณขาดข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณให้เหมาะสม เนื่องจากส่วนราชการต่าง ๆ ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีการจัดทำและเก็บข้อมูลในคานนี้ เช่น ประวัติอาคารสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ อย่างจริงจัง ดังได้กล่าวแล้ว หรืออาจกล่าวได้ว่าส่วนราชการส่วนใหญ่ยังไม่มีระบบการควบคุมทรัพย์สินประเภทนี้ เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของกรมธนารักษ์ และเมื่อส่วนราชการใดของงบประมาณในการซ่อมแซมไปแล้ว แต่ไม่ได้รับการจัดสรรให้ จึงไม่มีการซ่อมแซมแต่อย่างใด คงปล่อยให้ไว้นานเข้าก็ทรุดโทรมจนซ่อมไม่ได้ หรือซ่อมได้แต่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก

6. ข้อเสนอแนะ

(1) ข้อเสนอแนะสำหรับปัญหาเกี่ยวกับการครอบครองและการใช้ที่ราชพัสดุของส่วนราชการไม่เหมาะสมนั้น ขณะนี้กรมธนารักษ์ได้เร่งหาทางแก้ไขไปบ้างแล้ว ดังจะเห็นได้จากการจัดทำโครงการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ขึ้น เช่น โครงการปรับปรุงทะเบียนที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2523 ซึ่งได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปแล้ว ผลจากโครงการดังกล่าวทำให้ทะเบียนที่ราชพัสดุในปัจจุบันเกือบสมบูรณ์ครบถ้วน นอกจากนี้โครงการปรับปรุงทะเบียนที่ราชพัสดุแล้ว ขณะนี้กรมธนารักษ์กำลังจัดทำโครงการออกหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน และโครงการเร่งรัดสำรวจที่ราชพัสดุตามทะเบียนว่ามีที่ว่างรกรุกที่

ก็แปลง แต่ละแปลงมีผู้นุกรุกเป็นจำนวนเนื้อที่เท่าใด ซึ่งโครงการดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างดำเนินการ คาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณปี 2526¹

นอกจากนั้น ได้มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ส่วนราชการต่าง ๆ ส่งคืนที่ราชพัสดุที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือส่วนที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์คืนให้กรมธนารักษ์ภายใน 30 วัน นับจากวันที่ 1 ตุลาคม 2526 สำหรับการซื้อที่ราชพัสดุผิดไปจากที่ได้ตกลงไว้กับกรมธนารักษ์ ทำให้ส่วนราชการนั้นขอทำความตกลงใหม่กับกรมธนารักษ์ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ 15 กันยายน 2523

ดังนั้น ปัญหาในเรื่องนี้อาจกล่าวได้ว่าได้มีการดำเนินการแก้ไขไปแล้วเพียงแต่ไม่มีผลบังคับ ซึ่งจะเริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2526 อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนมีความเห็นวามมติคณะรัฐมนตรีที่ออกมาแล้วยังไม่ชัดเจนและเข้มงวดพอ กล่าวคือเพียงแต่กำหนดระยะเวลาให้ปฏิบัติ แต่มีใครระบุอย่างชัดเจนว่าหากไม่ปฏิบัติแล้วผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร เช่น ให้กรมธนารักษ์มีสิทธิเข้าไปจัดการเรียกที่ราชพัสดุดังกล่าวคืนได้ทันที เป็นต้น

(2) ขอเสนอแนะสำหรับปัญหาเกี่ยวกับการรวบรวมความต้องการใช้ที่ราชพัสดุของส่วนราชการและการจัดสรรที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์ มีดังนี้

2.1 กรมธนารักษ์ควรกำหนดเป็นระเบียบหรือหลักเกณฑ์ให้แน่นอนชัดเจนเกี่ยวกับการจัดสรรที่ราชพัสดุว่าจะจัดสรรให้ส่วนราชการใช้อย่างไร เช่น การขอใช้ที่ราชพัสดุของส่วนราชการต่าง ๆ จะต้องมีแผนงานการก่อสร้างแล้ว และระบุให้ชัดเจนว่าจะนำไปใช้เพื่อการใช้ มีความสำคัญและจำเป็นอย่างไรรวมทั้งสถานที่ตั้ง (ทำเล) และเนื้อที่ที่ต้องการ ทั้งนี้เพื่อกรมธนารักษ์จะได้ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาว่าจะจัดสรรที่ดินราชพัสดุบริเวณใด หรือส่วนราชการที่ขอใช้ต้องการที่ดินราชพัสดุที่คล้าย ๆ กันก็อาจจะพิจารณาจัดสรรให้กับส่วนราชการที่มีความจำเป็นมากกว่าไปก่อน เป็นต้น

¹จากวารสารกรมธนารักษ์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 มีนาคม-เมษายน 2524.

๒.๒ ก่อนจัดสรรที่ดินราชพัสดุให้ส่วนราชการใช้ กรมธนารักษ์ควรมีการติดต่อบริหารงานกับสำนักงานประมาณและสำนักงานสภาพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อจะได้ขอมูลนำมาประกอบการพิจารณาจัดสรรที่ดินราชพัสดุให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล โดยพิจารณาว่าควรจัดสรรที่ดินราชพัสดุให้ส่วนราชการใดใช้ก่อนในงบประมาณที่จะถึง จึงจะเกิดผลดีต่อส่วนราชการ ชาติบ้านเมืองและประชาชน รวมทั้งในแง่ของการจัดสรรเงินงบประมาณให้สอดคล้องกันด้วย เพื่อให้การจัดสรรที่ดินราชพัสดุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

๒.๓ กรมธนารักษ์ควรมีหน่วยงานเฉพาะเพื่อคอยติดตามผลว่าการใช้ที่ดินราชพัสดุของส่วนราชการต่าง ๆ ใดดำเนินไปตามที่ตกลงไว้กับกรมธนารักษ์หรือไม่ เพื่อจะได้หาทางแก้ไขและจะเป็นการควบคุมให้การจัดสรรที่ดินราชพัสดุเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการ และหากพบว่าใช้ผิดวัตถุประสงค์จะได้ทักท้วงหรือเรียกคืนได้

(๓) ขอเสนอแนะสำหรับปัญหาเกี่ยวกับการจัดหาและการปลูกสร้างอาคารสิ่งก่อสร้าง

ปัญหาในกรณีนี้หมายความว่าส่วนราชการต่าง ๆ ได้รับงบประมาณในการจัดหาและก่อสร้างเอง ซึ่งหากให้ส่วนราชการดำเนินการจัดหาเอง ก็อาจจะไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะไม่มีประสบการณ์และความชำนาญ ดังนั้น ในการจัดซื้อที่ดินส่วนราชการควรตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาคำเนินการในเรื่องนี้ โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้ความชำนาญพอ ซึ่งอาจจะต้องขอความร่วมมือจากส่วนราชการอื่นที่เห็นว่ามีความสามารถดี เช่น กรมธนารักษ์

สำหรับการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้างก็เช่นเดียวกันควรมีความพิถีพิถันในเรื่องของการออกแบบรูปอาคารที่ทำการต่าง ๆ ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ และควรให้สอดคล้องกลมกลืนกับสถานที่ใกล้เคียงด้วย เพื่อความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย

(4) ข้อเสนอแนะสำหรับการซ่อมแซมและบำรุงรักษา

กระทรวงการคลังในฐานะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินทั้งหมด และเป็นผู้ออกกฎกระทรวงให้แต่ละส่วนราชการควบคุมบำรุงรักษาและซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างของตนเอง ควรออกเป็นระเบียบปฏิบัติให้ทุกส่วนราชการมีการจัดทำประวัติอาคารและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เพราะประวัติดังกล่าวถือว่าเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะช่วยในการพิจารณาว่าส่วนราชการได้มีการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคารสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เหมาะสมหรือไม่เพียงใด เพราะประวัติอาคารสิ่งก่อสร้างจะบอกให้ทราบว่าอาคารต่าง ๆ สร้างขึ้นเมื่อใด มีการซ่อมแซมปรับปรุงระบบใดของอาคารไปบ้าง และทำเมื่อใด เพื่อจะได้มีการวางแผนการซ่อมเป็นระยะ ๆ อย่างเหมาะสม เช่น ทาสี เปลี่ยนสายไฟ ท่อน้ำ ลิฟท์ ฯลฯ นอกจากนั้นส่วนราชการอาจจะใช้ประโยชน์จากประวัติดังกล่าวเป็นหลักฐานเพื่อของบประมาณซ่อมแซมได้ และสำนักงานประมาณเองก็จะได้มีข้อมูลที่จะใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรเงินงบประมาณให้ อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการจัดทำประวัติแล้ว ควรจะมีการบันทึกข้อมูลให้เหมาะสมถูกต้อง เช่น เมื่อใดดำเนินการซ่อมแซมครั้งใหญ่ หรือมีการต่อเติมอาคารก็ควรที่จะบันทึกไว้ในประวัติให้ละเอียดและครบถ้วน รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นด้วย ตัวอย่างแบบฟอร์มประวัติอาคารแสดงไว้ในรูปที่ 9-2 หน้า 226

นอกจากนี้แต่ละส่วนราชการควรที่จะกำหนดให้มีการตรวจสภาพอาคารเป็นประจำทุก 6 เดือน หรือ 1 ปี และจัดทำรายงานผลการสำรวจสภาพให้หัวหน้าส่วนราชการทราบด้วย เพื่อว่าหากเกิดความเสียหายขึ้นจะได้แก้ไขได้ทันเวลาที่ก่อนที่จะลุกลามไปมากจนทำให้ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากและขาดผลประโยชน์ในการใช้สอยด้วย

(5) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ในฐานะที่กรมธนารักษ์มีหน้าที่ควบคุมที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการ เพื่อให้ทราบว่าส่วนราชการต่าง ๆ แต่ละแห่งใช้ทรัพย์สินที่ใดบ้าง เป็นพื้นที่และมูลค่าเท่าใด เพื่อสะดวกต่อการควบคุม ซึ่งข้อมูลที่กรมธนารักษ์มีอยู่ในขณะนี้คือทะเบียนที่ราชพัสดุ

นั้น ไม่อาจจะบอกได้ทันทีว่าส่วนราชการใดใช้ที่ราชพัสดุที่ใดบ้าง ดังนั้น เพื่อให้สามารถควบคุมและติดตามที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการ กรมธนารักษ์ควรจะได้มีการจัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุขึ้นอีกระบบหนึ่ง คือ ทะเบียนที่ราชพัสดุซึ่งแบ่งตามการใช้ประโยชน์หรือครอบครองได้แก่ ทะเบียนที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่ไม่มีส่วนราชการใดครอบครอง ประโยชน์ของการจัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุที่เป็นที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการมีดังนี้

ก. เป็นข้อมูลให้กับกระทรวงการคลังที่จะใช้ในการตรวจสอบมูลค่าทรัพย์สินประเภทที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการได้อีกทางหนึ่ง กล่าวคือตามข้อเสนอแนะในบทที่ 5 ได้เสนอแนะให้ส่วนราชการรายงานมูลค่าทรัพย์สินถาวรทั้งหมดแยกเป็นแต่ละประเภท ให้กระทรวงการคลังทุกสิ้นปีงบประมาณ เพื่อกระทรวงการคลังจะได้ตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีทรัพย์สินก่อนจัดทำงบแสดงฐานะการเงินของประเทศ

ข. ทำให้การตรวจสอบการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุสะดวกขึ้น กล่าวคือหากรายงานมูลค่าทรัพย์สินประเภทที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ส่วนราชการจัดทำและส่งให้กระทรวงการคลังทราบ มียอดไม่ตรงกับทะเบียนที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์ (ซึ่งจัดทำโดยแยกเป็นของแต่ละส่วนราชการ) แสดงว่าอาจเกิดข้อผิดพลาดได้ 2 กรณีคือ

1) ส่วนราชการยังไม่ได้แจ้งขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุให้ครบถ้วน

หรือ

2) เกิดจากการบันทึกรายการของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดพลาด

ซึ่งทั้งสองกรณีจะได้หาทางแก้ไขได้ทันที

ค. ทะเบียนที่ราชพัสดุของส่วนราชการยังอาจใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาเกี่ยวกับการจัดสรรที่ราชพัสดุให้ส่วนราชการใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย เพราะทะเบียนดังกล่าวทำให้กรมธนารักษ์ สามารถทราบได้ทันทีว่า ส่วนราชการใดใช้ที่ราชพัสดุในขณะนั้นอยู่เท่าใด เมื่อมาขอใช้ที่ราชพัสดุนั้นอีกจะได้พิจารณาว่า ที่ราชพัสดุที่ครอบครองอยู่เดิมมีการใช้ประโยชน์เต็มที่หรือยังสมควรจะจัดสรรให้อีกหรือไม่

นอกจากนี้ทะเบียนดังกล่าวยังเป็นประโยชน์แก่สำนักงานงบประมาณที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณในการจัดซื้อหรือก่อสร้างได้อีกด้วย

ดังนั้น เมื่อได้จัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุแยกเป็นทะเบียนที่ราชพัสดุของส่วนราชการและทะเบียนที่ราชพัสดุ ซึ่งไม่ใช่ของส่วนราชการแล้ว กรมธนารักษ์ควรมีการจัดทำรายงานเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการทั้งหมด ส่งให้กระทรวงการคลังทุกสิ้นปี เพื่อตรวจสอบด้วย

ตารางที่ 9-1

ตารางแสดงจำนวนโทรศัพท์ที่รับชมทะเบียน

รวมถึงเดือนกันยายน 2524

จำแนกตามข้อเท็จจริงในการใช้ประโยชน์

รายการ		ใช้ในราชการ	ให้เช่า	ส่วนราชการครอบครองไว้ มิได้ใช้ประโยชน์	ไม่มีส่วนราชการใด ครอบครองใช้ประโยชน์	รวม	หมายเหตุ
ที่ดิน	จำนวน (แปลง)	69,455 (94.34%)	2,584 (3.51%)	1,099 (1.49%)	485 (0.66%)	73,603 (100%)	ตัวเลขเหล่านี้ไม่รวม โทรศัพท์ที่ใช้ราชการ ครอบครองกล่าใหม่
	เนื้อที่ (ไร่ งาน วา)	5,230,274-3-57.40 (84.02%)	60,755-2-32.09 (0.98%)	926,268-0-55.18 (14.86%)	7,920-3-39.69 (0.12%)	6,225,219-2-44.36 (100%)	
	มูลค่า (บาท)	146,590,552,936.60 (74.78%)	12,730,289,195.66 (6.50%)	36,534,714,368.99 (18.66%)	115,301,713.62 (0.06%)	195,770,858,214.87 (100%)	
สิ่งปลูกสร้าง	จำนวน (หลัง)	199,580 (95.96%)	4,082 (1.96%)	4,096 (1.97%)	225 (0.11%)	207,783 (100%)	
	มูลค่า (บาท)	170,810,724,194.79 (98.51%)	1,247,472,302.55 (0.72%)	1,635,192,707.89 (0.94%)	68,070,398.50 (0.03%)	173,761,459,603.73 (100%)	

ที่มา : ฝ่ายทะเบียน กองบริหารที่ดิน กรมธนารักษ์

รายการส่ง-รับที่ราชพัสดุขนะทะเบียน

แผนที่...../.....

ลำดับที่	ชื่อที่ดิน	อาณาเขต	ที่ดิน หนังสือ สำคัญ สำหรับ ที่ดิน	สิ่งปลูกสร้าง							รับจดทะเบียน เป็นแปลง หมายเลขที่	ลำดับที่/ รายละเอียด	ราคา		การโอน	การโอนประโยชน์	รับจดทะเบียน เป็นแปลง ลำดับที่	หมายเหตุ
				ประเภท ราคา		การโอน	การโอนประโยชน์	บาท	สต	บาท			สต					
				ไร่-งาน-วา	บาท									สต				
	ถนน.....	ทิศตะวันออก								(1)ลักษณะ/รูปร่าง								
	.....	จก.....								.....								
	ตำบล.....	.....								.....								
	.....	ระยะ.....เมตร								.....								
	อำเภอ.....	ทิศตะวันตก								ขนาด(เนื้อ).....								
	.....	จก.....								เสา.....								
	จังหวัด.....	.....								ป่า.....								
	.....	ระยะ.....เมตร								ดิน.....								
		ทิศเหนือ								หลังคา.....								
	.....	จก.....								(2)ลักษณะ/รูปร่าง								
	.....	.....								.....								
	.....	ระยะ.....เมตร								.....								
		ทิศใต้								.....								
	.....	จก.....								ขนาด.....								
	.....	.....								เสา.....								
	.....	ระยะ.....เมตร								ป่า.....								
		.....								ดิน.....								
		.....								หลังคา.....								

รูปที่ 9-2

ประวัติอาคาร

หน่วยงานที่ขอรับมติชอบ.....ชื่ออาคาร.....
 หมายเลขอาคาร.....ประเภทอาคาร.....
 ชนิดอาคาร.....จำนวนชั้น.....พื้นที่.....
 โฉนดเลขที่.....เป็นที่ดินของ.....
 ผังบริเวณเลขที่.....แบบก่อสร้างเลขที่.....
 รายการประกอบแบบ.....แผนผู้รับจ้าง.....
 ผู้ควบคุมงาน.....
 สัญญาที่.....วันที่.....ราคา.....
 วันรับมอบ.....หมายเหตุ.....

รายการต่อเติมหรือดัดแปลงอาคาร

ลำดับที่	วัน	เดือน	ปี	รายการต่อเติมหรือดัดแปลง	ราคา	หมายเหตุ

ที่มา : กองวิชาการ สำนักงบประมาณ